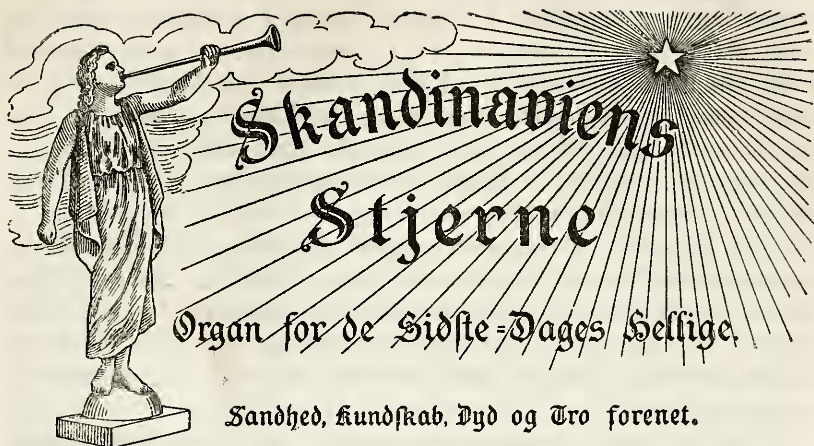

Nummer 17 | 1. September 1911 | 60. Aargang

En Methodistpræsts Syn paa Mormonismen.

Af Frederick Vining Fisher, Præst ved
Første Methodist-Episcopale Kirke i Ogden, Utah.

I de sidste Maaneder er der i forskjellige Tidsskrifter rettet bitre Angreb paa Utah i Artikler, som dels have været værdige og respektable, dels lave, nedrige og foragtelige. Da jeg mener, at Utah er berettiget til »fair play« — upartisk Behandling — af Pressen, tager jeg mig den Frihed at skrive Dem til og beder Dem i Retfærdighedens Interesse laane mig Øre.

Jeg har opholdt mig her 20 Aar og virket som Præst ved den ledende Kirke blandt udenforstaaende Samfund i Utah, og jeg har i nogle Maaneder personligt samarbejdet med Mormonkirkens Ledere, hvorved jeg er kommen i nær Berøring med Forholdene i Utah; derfor føler jeg, at jeg er fuldt saa vel skikket til at tale om disse Ting som Tidsskriftforfattere, der med forudfattede Meninger have opholdt sig fra to Dage til en Maaned her i Staten for at hente „Stof" til usympatetiske Artikler.

For at forstaa „Mormonismen" maa man nøje erindre tre Ting: For det første, at dens Tilhængere danne et dybt religiøst Samfund — en evangelisk-protestantisk Kirke, forsaavidt Undersøgelserne ved det Federal Council of Churches (Forenede Kirkers Raad eller Forbund) kunne betragtes som en afgjørende Prøve. Født, som den er i en Tidsalder af religiøs Bigotteri og umoden Theologi, og fordrevet og jaget over

en udstrakt Ørken, har den dog beholdt disse Kjendetegn længere end nogen anden iblandt os. Til Trods for disse Kjendsgjerninger, der holde sig længere i deres Bøger og i mere ensomt liggende Byer end i det virkelige Liv, er den dog i Dag en Kirke paa ½ Million af bedende, bibellæsende, lovlydige og gudfrygtige Mænd og Kvinder.

Amerika har ingen mere paalidelige, ægte, og hengivne Kristne end nogle af Mormonkirkens Første Præsidentskab, Apostler og ledende Mænd.

For det andet: Mormonkirken fødtes af noget af det bedste Blod i New-England-Staterne i de tidligere Dage. Mænd og Kvinder i Utah stamme fra de stolte Heroer af Revolutionens Frihedskæmper, og hendes Sønner og Døtre høre til de samme standhaftige skotske, engelske og teutoniske Folkeslag, som have skabt Amerika. Utah er i Dag en udpræget amerikansk Stat.

For det tredie: Mormonfolket bestaar ikke af uvidende Bønder. Nogle af deres Forfædre vare maaske Bønder, men den nulevende Slægt er det ikke. Folkets Ledere ere Graduenter fra Havard, Cornell, Michigan eller tyske Universiteter, og nogle af de unge Mænd ere i Besiddelse af første Klasses Lærdom. Utah har et uovertræffeligt Skole- og Universitetssystem. Lærdom og Musik er Utahs Stolthed, og der findes for Øjeblikket mere end 5000 Universitetsstuderende.

Hovedanklagerne mod Mormonerne have hidtil været Polygami, Bedrag, Skinhellighed og Anmasselse af politisk Magt. Men Polygami existerer ikke mere. Ved den sidst afholdte Konference i Salt Lake City udtalte Præsident Joseph F. Smith følgende: „Polygamiske Ægteskaber ere ophørte i Kirken. Der findes ingen Mand, som har Myndighed til at foretage en saadan Vielse, og ingen Mand eller Kvinde har Autoritet til at lade en saadan Ceremoni udføre for dem. Vi have gjort alt, hvad der staar i vor Magt, for at standse det, og vi have gjort alt, hvad vi kunde, for at udfinde de Mænd, som have foretaget Ceremonien. Det er maaske ikke altid let at finde dem, men naar vi finde dem, blive de draget til Ansvar for deres Handlinger.

Med Hensyn til Forslaget om at forelægge Kongressen et Lovudkast til at ændre Konstitutionen derhen, at Forbundsregjeringen maa have Magt til at regulere Ægteskabslovene, da har jeg for min Del aldeles intet derimod saa lidt som nogen anden Sidste Dages Hellig. Lad hver Stat ansøge Nationalforsamlingen om at regulere Ægteskabsspørgsmaal i de Forenede Stater, og det vil vise sig at blive en Velsignelse for Alle og allevegne.

»Goodvins Weekly«, et bekjendt anti-mormonsk Blad i Salt Lake City, erkjender selv, at denne Udtalelse er baade ærlig og retfærdig. Polygami tilhører derfor det forbigangne i Utah, ja, mere end det: Polygami, saaledes som det praktiseredes af rettroende Mormoner, som

en religiøs Pligt, var ikke Sensualisme (Usædelighed og Vellyst), men var mangfoldige Gange bedre end det Polygami, som praktiseres i de østlige Stater.

De unge Mænd i Mormonkirken ere rene, unge Mænd, med klare Øjne, en klar og kraftig Hjerne og mandige og modige i deres Fremtræden. Protokollerne i det ½ Million Dollars kostbare Deseret Gymnasium, som tilhører Mormonkirkens Skoler i Salt Lake City, vise, at af de mangfoldige hundrede unge Mænd, som der undergaa fysisk Examination, findes der ikke een, som er befængt med urene eller smitsomme Sygdomme, hvilket er noget, som søger sin Lige i de fleste af Amerikas Byer. Hvad man saa endelig beskylder Mormonerne for i den bitre Fejde, der har varet i flere Aar, saa er det ligefrem kriminelt at beskylde de modige og urokkelige kristne Mænd i Utah for at være Bedragere. Ingen Mand, som arbejder Side om Side med dem i Kampen for Afhold, rene Byer og Ungdommens Frelse i Utah, hvad jeg har gjort, kan for et Øjeblik tro eller tænke saadant.

Mormonerne byde i Dag Velkommen til de bedste Ideer og den bedste Hjælp, som vor Tidsalder kan yde for at opløfte og fremhjælpe Menneskeslægten. Deres Søndagsskoler ere fuldkommen overensstemmende med Tiden, og deres store Deseret Gymnasium i Salt Lake City er det største og bedste Vest for Chicago. De staa Skulder til Skulder med os for at hjælpe de unge Mænd og for at bekjæmpe Drukkenskaben og Salonerne i Utah, og fornylig har Utah i Fællesskab med den engelsktalende Verden højtideligholdt Mindedagen for King James' Oversættelse af Bibelen.

Hvad angaar Bigotteri, da findes det maaske, hvorsomhelst der er Isolation, men selv der og da er det ingenlunde værre, end det var hos vore Forfædre; i Fællesvenskabets Lys og Varme dør det imidlertid ud ved dets Virksomhed til gjensidigt Gavn og Gode i Utah som alle andre Steder.

Det er sandt, at Mormonerne tage Del i Politik; thi i en Stat, som overvejende er befolket af et fælles religiøst Samfund, bliver det uundgaaeligt. Det er saaledes sandt, at enhver Selvbeskyttelse, de vilde sikre sig, kunde de kun naa gjennem Politik, men de Beskyldninger mod dem, at de stræbte efter nationalt Overherredømme og bleve farlige for Republiken, ere omtrent lige saa grundløse, som Englands Frygt for Tyskland vilde være, eller som Amerikas Frygt vilde være for det lille Kejserdømme i Stillehavet.

Rigtignok er det sandt, at „Mormonismen" drømmer om een Religion for hele Verden, sammenknyttet i en stor, enig Kirke, hvilket jo ogsaa er den gamle Middelalders Drøm. Andre have drømt noget lignende, uden at nogen har betragtet det som Synd; det bør derfor heller ikke betragtes som Synd overfor Mormonerne. Alle ville en Gang

komme til at se, som vi se, at Kristendommens Sammenknytningsbaand ikke ville blive en Kirke, men Kristus selv; ikke et synligt Tempel, men et usynligt Broderskab. Vi kunne derfor vente til da, men i Mellemtiden vedligeholde et Venskab for Gud og Mennesker.

De Beskyldninger, som udspredtes i England, og som fremkaldte saa meget Oprør og Agitation der, ere blevne modbeviste ved Fakta her, og de synes aldeles absurde for os her i Utah. Præs. Smith telegraferede til den engelske Regjering: „Beskyldningerne mod os aldeles falske. Polygami er forbudt baade af Mormonkirken og af Utahs Love". Ligesaa sagde Præs. Smith i Kirkens 81. Aars-Konference, idet han aflagde den statistiske Rapport, at foruden de Ægteskaber, som bleve foretagne ved religiøse Ceremonier i Templerne, var der udført 1,100 borgerlige Vielser iblandt Folket. „Salt Lake Tribune" beskyldte ham for at have sagt, at „1,100 Vielser vare foretagne i Strid med Guds Love". Yderligere har Kirken gjentagne Gange kundgjort, at Polygami er ophørt i Kirken. Den nævnte Udtalelse blev optaget i „Los Angeles Examiner" med fremtrædende Overskrift: „1,100 polygamiske Ægteskaber i et Aar", og dette er gaaet vidt og bredt over det hele Kontinent.

Det, Utah behøver i Dag, er ikke en Kamp imod Mormonismen, men sammen med Methodister, Protestanter og Katholiker en Kamp imod Synd; ikke Bitterhed men Brodersind; ikke Missionærer til alene at frelse Tusinder af amerikanske Drenge, som flyde omkring i vore Gader; ikke et svælgende Dyb mellem Mormoner og Ikke-Mormoner, men et Forbund mellem de stærkeste Ledere for begge Typer af Kristendom, som imellem disse Bjerge ville plante den bedste Kjærlighed paa vor Jord."

* * *

Foranstaaende Artikel mødte, som det kunde ventes, ikke ringe Uvillie, fordi den kom fra en Mand, der i sekterisk Opfattelse hellere skulde kalde alt „urent", som den moderne Ortodoxi ikke havde erklæret rent, og naar han tog et saadant „Slegfredbarn" som „Mormonismen" under sin faderlige Beskyttelse, da blev det hans Tur at føle Censurens ubarmhjertige Knut. Selv Dr. Lyman Abbott, Redaktøren af Journalen, hvori Rev. Fishers Artikel fremkom, imødegik ham med den skarpe Udtalelse, at Forfatterens rosende Fremstilling af Mormonerne ikke var sandfærdig. Dog findes der to fremragende og betydelige Mænd, som hellere ville risikere Offentlighedens Uvillie end fornægte deres Overbevisning og Sandheden. Disse to ere Dr. Aked fra San Francisco og Prof. Howell, Generalsekretær for Chautauqua-Forbundet i Staten New-York.

Dr. Aked siger ifølge et Ogdenblad følgende: „Jeg kan fuldstændig slutte mig til Mr. Fishers dygtige og sandfærdige Artikel angaaende „Mormonismen", som nylig stod at læse i Dr. Lyman Abbotts Blad „Outlook". Jeg er ikke personlig bekjendt med Dr. Abbott; men jeg

nødes til at sige, at han tager fejl, naar han i sit Svar til Mr. Fisher beskylder denne for ikke at sige Sandheden angaaende Mormonismen, som den findes i Dag i Utah. Ifølge min Overbevisning er Mr. Fishers Artikel fuld af sand Kristendom og dyb og bred, almengyldig Opfattelse og Tænkemaade, hvilket bør findes i den ene virkelige Kirke — Jesu Kristi Kirke — og til hvilken alle gode Mennesker henhøre.

Mr. Fisher siger i sin Artikel, at Polygami, som det fordum praktiseredes, ikke var af sensual Natur, og det tror jeg er Sandhed. Mormonerne maa have haft nogle Grunde fra det gamle Testamente til Udøvelsen af denne Praxis; men nu er Polygami jo fuldstændig uddøet undtagen i Tilfælde, hvor saadanne Ægteskaber vare indgaaede, inden Manifestet i 1890 blev vedtaget.

Jeg beundrer Mormonfolket for deres store religiøse Tro og for den Holdning, de indtage i dette vanskelige Spørgsmaal — at de rette deres Liv og Opførsel efter Landets Love til Trods for, hvad de selv tro at være overensstemmende med deres religiøse Lærdomme. De ere religiøse af det 20. Aarhundredes Religion og ere blevne forligte med dens Ideer, idet de tro paa Gud, Kristus og hans Evangelium, og der have de vist en tiltagende og større Paaskjønnelse, omend i Formen forskjellig fra vor. Ikke desmindre ere de sande Kristne og praktiske og gode Borgere".

Dr. Aked er en af de mægtigste Mænd paa den amerikanske Prædikestol i Dag. Han kom fra Irland til New-York og forenede sig med Fifth Avenue Baptistmenighed, men det synes, at hans Opfattelse angaaende Kirkeaffærer var forskjellig fra Kirkens Bestyrelse; thi da Dr. Aked foreslog at bygge en stor Kirkebygning, sagde en af Bestyrelsen: „Vi ere ikke visse paa, om vi ønske et stort Auditorium af omstrejfende religiøs-nysgjerrige Tilhørere, og det er omtrent alt, hvad der opnaas ved at faa en stor Kirkebygning og en veltalende Mand paa Prædikestolen."

Dr. Aked rejste derefter til San Francisco, og forny̆lig udtalte han: „Den Mand, som staar alene, fordi han er, som han skal være, han er Manden, som skal styre Slægten".

Prof. Howell skal have sagt: „Igaar havde jeg den Glæde at mødes med Salt Lake Citys ledende Kirkes Førere, og jeg kan med Sandhed sige, at jeg aldrig har mødt en saadan Samling af gudfrygtige og ærlige kristne Mænd — sande og stærke Troende og lydige Efterfølgere af Kristi Lærdomme. Mr. Fishers Artikel i »Outlook« kan jeg i alle Maader underskrive; thi ved personlig Erfaring, Studium og Iagttagelser kan jeg vidne, at alt, hvad der siges i den, er Sandhed.

Jeg beundrer den Maade, hvorpaa disse Ledere kunne kontrollere baade „Officerer og Menige" i Kirken. Dens Organisation er aldeles

fuldkommen; der findes ingen bedre. Men hvad jeg mest beundrer og vurderer er Folkets praktiske Kristendom og deres Kjærlighed til Kristus og deres Medmennesker. Hvorsomhelst jeg kommer, skal jeg sikkerlig gjøre Alt, hvad jeg kan, for at modbevise de Beskyldninger, som udslynges imod dem, og jeg vil fortælle Folk, at jeg har fundet dem vidt forskjellige fra det, Tidsskrifter og Journalister have fremstillet dem at være".

I en Kommentar til foranstaaende Artikler siger vor Kirkes engelske Organ »Deseret News« følgende: „Folket i Utah staar i Taknemlighedsgjæld til disse Mænd for deres modige og aabenhjertige Forsvar af Sandheden, vedrørende et Spørgsmaal, overfor hvilket den ikke universalt forlanges. Ligesaa ere vi Hr. Fisher og Medarbejdere specielt forbundne, fordi de bringe saadanne Mænd hertil og derefter give dem Lejlighed til at undersøge og dømme for sig selv og derved forme deres egne Anskuelser. Saadanne repræsentative Mænds Udtalelser netop i denne Tid ere dobbelt værdifulde; thi de fremvise den intelligente Verdens Opfattelse og Sympathi angaaende det saa meget omstridte Spørgsmaal, og de betyde et lokalt Nederlag for de urimelige Usandheder, Uvidenhed og Bigotteri, der ere blevne anvendte som Midler til at overvinde os".

Her i Skandinavien have vi Aarsag til at glæde os ved noget Lignende: De sidste Par Maaneder synes at have været en „stille Uge" for Sensationsartikler imod os i Pressen. De to mægtige (?) Agitatorer, som havde sat paa Dagsordenen: „Mormonernes Kapitulation eller fuldstændige Udryddelse", ere ogsaa stille. Det Hele synes at være faldet til Jorden uden at have ramt Mormonismen et eneste Sted; den sejler ligesaa stolt som før, som om intet var hændt, medens de villige Agitatorer føle sig som en forbrændt Raketstang med et tomt Hylster Morgenen efter den 5. Juni.

Verden har endnu mange modige Mænd, hvis Røst vil blive hørt til Sandhedens Forsvar. Giv bare Tid! Red.

Modighed i Sygdom.

Hyrum Smith, Profeten Josephs Broder, var i Besiddelse af uovertræffeligt Mod og Uforsagthed, naar det kom an paa at vaage over og betjene Syge og Lidende. Som et Bevis herpaa fortæller Joseph Smiths Moder følgende Tildragelse: „Joseph fik, da han var 6 Aar gammel, Tyfusfeber. Han kom sig i omtr. 2 Uger, men et stort Febersaar brød op mellem hans Bryst og Skulder. Doktoren, som først troede, det kom fra en Muskelforstrækning, lancede Saaret, hvorved en Del Materie udtømtes. Pinen forlod strax Stedet, men lig et Lyn foer den nedad hans Side og ind i Marven i hans ene Læg, hvor det forvoldte ham store Smerter. Benet svulmede, og i to Uger led han frygteligt.

Hans Moder maatte bære ham paa sine Arme det meste af Tiden for at dulme Smerterne saa meget som muligt, men baade paa Grund af Overanstrengelse og som Følge af den Sorg og Ængstelse, hun var udsat for, blev hun selv syg.

Saa var det, at den modige og sympathetiske ældre Broder tog Moderens Plads ved Josephs Sygeleje, hvor han uophørlig Dag og Nat sad og holdt paa det pinefulde Sted for at lindre Smerten. To Gange blev Lægen kaldt for at lance Benet, men da Smerterne stadig forøgedes, blev det bestemt at kalde flere Læger til en Konsultation, og de kom til det Resultat, at en Amputation af Benet var den eneste Maade, hvorpaa Drengens Liv kunde frelses; men herimod protesterede Moderen saa stærkt, at Lægerne besluttede at foretage endnu en Operation.

Joseph fik dette at vide. Den fornemste Kirurg befalede, at han skulde bindes fast til Sengen, medens Operationen stod paa. (Bedøvelsesmidler vare da ikke kjendte.) Joseph protesterede herimod og sagde: „Nej, Doktor! Jeg vil ikke bindes; jeg kan meget bedre udholde Operationen, naar jeg er fri".

„Nu vel", sagde Dr. Stone; „men saa maa du drikke noget Brændevin."

„Nej", sagde Joseph, „ikke en eneste Draabe."

„Vil du da ikke drikke lidt Vin"? spurgte Doktoren. „Noget maa du tage ind, ellers kan du umuligt udholde Smerterne ved denne svære Operation."

„Nej!" sagde Joseph. „Jeg vil ikke tage en eneste Draabe Brændevin, og jeg vil heller ikke bindes, men jeg vil bede Fader sidde paa Sengen og holde mig i sine Arme; saa vil jeg kunne udholde alt, hvad der hører med til Operationen."

Derefter saa' han paa sin Moder med taarefyldte Øjne og sagde: „Moder, det er bedst, at du forlader Værelset, du kan jo ikke udholde at se mig lide. Det kan Fader bedre, men du har baaret mig saa meget og vaaget over mig saa længe, saa du er næsten udslidt. Lov mig derfor, kjære Moder, at du vil gaa ud af Værelset. Herren vil hjælpe mig saaledes, at jeg vil kunne bære det."

Moderen lovede det, han bad om; men da hun hørte sit Barns Smertensskrig ved, at Lægen borede ind i Benet for at fjerne tre Stykker deraf, trængte hun ind i Værelset og maatte med Magt føres bort derfra. Midt under Operationen raabte Joseph: „Moder, gaa ud! gaa ud! Jeg kan bedre udholde det, naar du ikke er her."

Operationen gav de forønskede Resultater, og efter kort Tids Forløb var Patienten fuldstændig rask. Denne Tildragelse viser det moralske Mod hos den Ungdom, som Herren snart efter udvalgte til at blive Leder for hans Kirke paa Jorden. Joseph besad Selvkontrol, en uovervindelig Villiekraft til at sige Nej og en dyb og hjertelig Sympathi for sine Forældre samt Kjærlighed og Tillid til sin Broder.

Fredag den 1. September 1911.

At forene alle religiøse Samfund til eet.

Herom skriver „Deseret News" for 12. Juli følgende:

„Fornylig samledes i Portland Oregon en Del kristne Præster, som blandt andre Spørgsmaal ogsaa drøftede religiøs Enhed. Meningerne angaaende Spørgsmaalets Virkeliggjørelse gik ud paa, at en Forening af alle kristne Kirkesamfund kunde lade sig gjennemføre, og Resolutioner om en øjeblikkelig Realisation af denne Tanke blevne vedtagne. Hver Kirke er indgaaet paa at anvende al sin Indflydelse paa Sagens Fremme. Virksomheden vil gaa ud paa at samle de forskjellige Samfund under een Aand hellere end at søge at forene de forskjellige Lærdomspunkter til eet.

Der henvistes til Sekretærens Rapport om den nylig afholdte Konference af de Episcopale, Congregationale og Presbyterianske Kirker i i New York, af hvilken det fremgik, hvor meget der var opnaaet til en Forening af disse; om 5 Aar skulde der afholdes en ny Konference til nærmere Drøftelse af Enkeltheder. En Methodistpræst fra Keokuk i Jowa udtalte, at han troede, Methodisterne vilde stille sig imødekommende overfor et saadant Skridt, og at Folket som et Hele vilde stille sig velvilligt dertil. Han erklærede dog, at alle Doktriner maatte stilles til Side, saaledes at Dannelsen af en Union maatte frembringes ved at komme til Enhed om een Gud og een Kristus. Flere andre Præster udtalte sig angaaende Muligheden af en saadan Sammensmeltning.

Dette er et stort Skridt frem fra den Stilling, som den „Evangeliske Alliance" i London indtog i 1846; thi den Gang blev det anset for umuligt at forene de forskjellige Samfund, hvorimod man vedtog en Platform, som man ansaa for bred nok til, at alle kunde staa paa den; den var sammensat af „Evangeliske Opfattelser" angaaende guddommelig Inspiration, Autoritet, Skriftens Tilstrækkelighed, Guddommens Enhed og Treenighed, Menneskets dybt faldne Natur, Guds Søns Komme i Kjødet, hans Forsoning, Retfærdiggjørelse ved Tro, den Helligaands Gjerning, Sjælens Udødelighed, Opstandelsen, Prædikeembedets Hellighed og Pligter samt Bibeholdelsen af Daaben og den hellige Nadver. Men Amalgamation eller Sammensmeltning var fjernt fra deres Sind, som tilhørte Konventionen og Alliancen. De ønskede kun at bære det Vidnesbyrd til Verden, at alle sande Troende kunne møde paa fælles Grund, selv om de have forskjellige Opfattelser af „mindre betydningsfulde Ting". Der findes i Dag Ledere i den kristne Verden, som begynde at haabe

paa Muligheden af en Forening i een fælles Kirke eller eet fælles Samfund.

Den væsentligste Hindring for en Union af Kirkerne var tidligere Uoverensstemmelserne angaaende Lærdomspunkter. Fra Rom nedarvede de forskjellige Kirker den Idee, at hver, som afveg fra den paagjældende Kirke, skulde brændemærkes som Kjætter, og saalænge saadanne Anskuelser raadede, var al Forening umulig; thi ingen ønskede at omgaas med Kjættere. Nu derimod blive doktrinære Grændser mere og mere udslettede. Men en af de mest uovervindelige Hindringer bliver tilbage, nemlig den, at Kirkerne bibeholde de lønnede Stillinger: Erkebiskopper og Biskopper, Præster og Prædikanter ere vellønnede og indtage høje Stillinger i Samfundet; men en Amalgamation af de forskjellige Kirkesamfund vilde overflødiggjøre mange af disse indbringende Embeder. Det vilde blive noget lignende som i den politiske Verden. Vi vilde faa flere Republiker, hvis det ikke blev for besværligt at finde passende Stillinger til de mange afskedigede Konger, Prindser og Hertuger samt alle de Øvrige, som leve af Monarkierne. Hvad vilde der blive af mange af Kirkeprælaterne, hvis alle Samfund smæltedes sammen?

Men Tidsalderens Aand gaar i Retning af Sammenslutning, og denne smukke Tanke vil realiseres, naar Menneskenes Børn lægge deres egne Ideer og Opfattelser tilside og lytte til Aabenbaringens Røst alene".

* * *

Saaledes lyder det fra Amerika, som synes at være Foregangslandet for alle store og dristige, langtrækkende Reformer vedrørende Menneskeslægtens Ophøjelse. Men Amerika er ikke det eneste Land, hvor Folkelighedens og Frihedens Aand gjærer. Ogsaa her paa den østlige Halvkugle ytrer den samme Trang sig hos filantropiske og klartseende Mænd. Der er nu Portugal, som fra umindelige Tider har hørt under den romerske Kirke, som med sin Jernhaand har forsøgt at gribe haardere om sine mange og rige Interesser der. Allerede i 1838 modtog Pavemagten et slemt Slag, som gav et tydeligt Fingerpeg om, hvad der senere kunde følge; thi i det Aar ophævedes 330 Munkeklostre, og Nonneklostrenes Antal er siden svundet ind; for ikke mange Maaneder siden erklæredes Portugals Løsrivelse fra Kongemagten, og en Republik oprettedes, medens Gejstligheden blev frataget sine før saa store Privilegier derved, at Stat og Kirke skiltes, og alle Kirkegodser inddroges under Regjeringens Kontrol.

Ogsaa her i Danmark gjærer der en Bevægelse henimod Statens og Kirkens Adskillelse, og netop nu føres der en Strid af doktrinær Karakter, der truer med at undergrave Folkekirkens Grundvold. En Præst har nemlig offentlig udtalt, at han ikke tror paa Jomfrufødslen og heller ikke paa Kjødets eller Legemets Opstandelse o. s. v. Dette foraarsagede strax et stort Røre, især i Indremission, og den værste Hjem-

søgelse forudsagdes over „Kjætteren"; baade hans Bisktop og Landets Kultusminister fandt dog ikke Bekjendelsesafvigelserne graverende nok til at suspendere ham, men tillode ham at fungere som før, og dette har bevirket, at flere „frisindede" Præster have taget Mundkurven af og tale, „som de blive drevne af Aanden".

Et af Stadens Hovedorganer skriver i en Artikel, „Folkekirkens Opløsning", følgende:

„Den faktiske Situation er den, at Kirken er bekjendelsesløs. Og den Diskussion, der i disse Dage føres Landet over, viser tydeligt nok, at det med stærke Skridt gaar mod Opløsning, at Folkekirken ikke ret længe vil kunne holde sammen paa alle de vidt forskjellige Retninger og Standpunkter, som nu brydes mod hinanden.

At Udviklingen maatte føre til den saakaldte „rummelige" Folkekirke, har længe været klart nok. Men den Diskussion, der nu er i Gang i kirkelige Kredse, viser ogsaa, at denne taalsomme og bekjendelsesløse Folkekirke vil faa en bevæget, men ikke nogen lang Levetid i Danmark, selv om Indremission for en Stund firer den Oprørsfane ned, som de i de sidste Par Aar af og til har ladet gaa til Vejrs, for at man skulde blive bange for dem".

Mon Folkekirkens „vogtende Engle" have overtænkt, hvis Skylden er for denne Opløsningsmani? Man havde for kort siden saa travlt med at sende Mormonerne ud af Landet og brændemærke dem og deres Trospunkter som farefulde for Land og Folk. Men Folkekirkens slette og trøstesløse Tilstand kan da ikke tilskrives Mormonerne eller Mormonismen! Hvor meget mere loyalt vilde det ikke have været, hvis hele det Apparat, som sattes i Virksomhed mod Mormonerne med Johannes Thorsen og Hans P. Freece som Batterichefer og de mange hundrede Præster og Journalister Landet over som Marionetter i deres religiøse Markedsbod, var bleven anvendt til at styrke Støtterne under deres eget faldefærdige Tempel! Men hvor skal Manglen søges? Hos Folket, Læren eller Lærerne? — Overvej nøje og se, om der ikke i Mormonismen skulde findes Noget, som kunde anvendes til en sund og sand Gjenfødelse. Saa langt som den er kommen, har den vist sig superb i baade Stat og Kirke. Red.

Missionsnyheder.

Ankomst og Beskikkelse. Ældste Andrew E. Lauritzen fra Moroni, Utah, ankom hertil den 16. August og er bleven beskikket til at virke i Aalborg Konference.

Besøgende. Blandt notable Besøgende i denne Maaned fra Utah, som have bragt os en frisk Hilsen fra vort kjære Bjerghjem i det fjærne

Vest, er J. M. Jensen, Uhrmager og Juveleer i Salt Lake City. Han foretager en Rekreationsrejse hertil efter 38 Aars Fraværelse og har besøgt sin Hjemegn, Grenaa, og andre kjendte Steder, hvor han overalt har mødt interessante Oplevelser ved Gjensyn med Slægtninge og gamle Venner.

Ligeledes opholde sig her paa Besøg i Danmark og deres Fødeland, Sverige, Brødrene Ole P. Borg fra Richfield og James Borg fra Mt. Pleasant, Utah, som i mere end 48 Aar have været borte herfra. Mange Ting er forandrede i den Tid; dog fandt de deres Fødehjem i Skaane i sin oprindelige Skikkelse, og enkelte andre Steder kunde de kjende fra deres Barndom.

Søster David Eccles med to Døtre fra Ogden, Utah, opholde sig her paa en Rejse i Europa. Søster Eccles er født i Danmark, men forlod Landet som meget ung. Hun har en Søn paa Mission i det sydlige Sweitz, som hun ogsaa har besøgt, og det er hendes Hensigt at besøge og se alt af Interesse, inden hun vender tilbage til sit Hjem.

Det første Friluftsmøde i Kjøbenhavn afholdtes den 14. August i Søborg udenfor Bispebjerg Kirkegaard, hvor der var overladt Ældsterne Niels P. Jensen og Aaron P. Christiansen en aaben Plads til Afholdelse af et Møde. Der var omdelt Flyvesedler med Bekjendtgjørelse om Mødet. Og en ret stor Tilhørerskare kom tilstede, som fandt særdeles Behag i de forskjellige Numre, vort Sangkor udførte, og som lyttede med udelt Opmærksomhed til et kort, men godt, klart og passende Foredrag af Præs. O. J. Andersen om sand Tro og Religion og dens Betydning for det menneskelige Samfund i dets mange Facer. Der vil blive afholdt Møder, saa længe Vejret tillader det. Ogsaa midt inde i Byen vil der paa forskjellige Steder blive afholdt Møder, da Politimyndighederne stille sig velvilligt dertil. Vort Sangkor er vort Reklamenummer, da det har Ord for at være et af de bedste Sangkor her i Byen.

Tilbage fra Island. Præs. Andrew Jenson og Ældste Alma Petersen ankom hertil fra Island med Damperen „Sterling" Tirsdag Morgen den 29. August efter en heldig Rejse og et meget interessant Besøg i det fjærne Nord. En nærmere Beskrivelse af Rejsen vil fremkomme i næste Nummer af „Stjernen".

Præs. Andrew Funk skriver fra Aarhus: „Jeg er nylig kommen tilbage fra et Besøg hos de Hellige i Odense, Esbjerg og Silkeborg og har i det Hele taget fundet Tilstanden god og Udsigterne lyse. Ældste James R. Paystrup blev forflyttet fra Svendborg til Esbjerg, og Ældste Erastus P. Rasmussen, som de sidste 21 Maaneder har virket i Esbjerg, er bleven forflyttet til Aarhus. Ældste Joseph A. Christiansen er forflyttet fra Odense for at indtage Paystrups Plads i Svendborg.

Edith, Broder N. Chr. Olsens lille Datter, døde i Silkeborg den 24. August. Jeg rejste derhen for at overvære Begravelsen, som fandt Sted den 27. Kl. 3 Eftermiddag. Vi sang et Par Salmer og talede ved Graven til en stor Tilhørerkreds af Hellige og Venner. Pastor Harbo havde velvilligt paataget sig det Hverv at forbyde os at tale ved denne Lejlighed; men da Broder Olsen henledte hans Opmærksomhed paa Loven desangaaende, fandt han det frugtesløst at „stampe mod Braadden".

Korrespondance.

Aalborg, den 9. August 1911.

Præsident Andrew Jenson.

Kjære Broder!

Jeg er netop kommen tilbage til min Arbejdsmark efter en meget behagelig og gavnlig Rejse gjennem Norge og Sverige. I Norge besøgte jeg de 3 Konferencers Hovedkvarterer og 4 Grene og mødte overalt Velvillie og Kjærlighed baade hos Missionærer og Hellige; alle sendte de hjertelige Hilsener saavel til Dem som til O. J. Andersen og Jos. K. Nicholes.

Min Rejsefælle, Ældste Jensen fra Thisted, er ogsaa vendt tilbage til sin Arbejdsmark, og han føler sig vel tilfreds med Forholdene her i Danmark efter at have set dem i Norge og Sverige.

Jeg gjorde flere Observationer paa min Rejse, og een Ting tillader jeg mig at nævne til nærmere Overvejelse for enhver, som det vedrører, nemlig: I Norge virke mange danskfødte Ældster, som have Slægtninge i Danmark, og som forvente at blive forflyttede dertil de sidste 4—6 Maaneder, før at de mulig kunne overbevise deres Paarørende og vinde dem for Kirken; men dette gavner ikke deres Missionsvirksomhed af flere Aarsager. Først efterat de ere blevne bekjendte med Landets Sprog og Skikke, som jo afvige noget fra Danmarks, kunne de ret begynde at gjøre Nytte; men naar de saa netop paa den Tid sendes til Danmark, tager det paany en Del af deres kostbare Tid at sætte sig ind i danske Forhold, og inden de tænke derpaa, er den almindelige Missionstid udløben, men uden nævneværdige Resultater hverken i det ene eller det andet Land.

Det forekommer mig at være mere overensstemmende med Aanden i vort Salighedsarbejde, om vi fuldendte hele vor Mission i det Land, hvor vi først begynde vor Virksomhed, og derefter kunde vi saa bruge, hvad Tid vi selv ønske, til at besøge Slægt og Bekjendte.

Jeg ser ogsaa en anden uheldig Følge af en saadan Omflyttelse: Det kan maaske falde Præsidenten i den Konference, hvor de ønske at

arbejde, vanskeligt at skaffe dem passende Plads netop i det Distrikt, da Ældsterne allerede ere beskikkede der og en eller flere nye Mænd let kunne forrykke Arbejdsplanen.

Konferencerne vilde ogsaa miste Fordelen af den Undervisning og Øvelse, Ældsterne have modtaget, naar disse forlade Stedet, netop som de kunne udrette Noget. Jeg har heller ikke set megen Frugt af en saadan Virksomhed; thi meget faa Individer ere blevne tillagte Kirken gjennem Slægt og fordums Venner, hvorimod de fleste Disciple ere fundne blandt fuldstændig Fremmede.

Disse ere nogle af de Grunde, jeg har til at fraraade Ældsterne i Norge og Sverige at søge til Danmark, før deres hele Missionstid er udtjent, hvor de først begyndte. Denne Opfattelse fik jeg under min Mission her for 10 Aar siden, og ved mine Jagttagelser nu paa min Rejse er den bleven bestyrket.

Jeg fandt alt i bedste Orden ved min Hjemkomst og er hjertelig glad ved at kunne sige, at vi have gode Møder, og at baade Ældsterne og de Hellige ere villige til at gjøre deres Pligt og hjælpe til at bære Byrderne og Ansvaret for Værkets Fremme. Dersom Anti-Mormon-Agitationen ikke har gavnet, saa har den i alt Fald ikke skadet os i denne Del af Landet.

At Herren vil velsigne Dem og Deres trofaste Medarbejdere paa Missionskontoret, beder Deres i Sandhedens Sag medforbundne

Richardt C. Miller,
Konferencepræsident.

Søndagsskolerne i Mormonkirken.

Side om Side med al anden Oplysning og Skoleuddannelse gaar ogsaa Søndagsskolernes Virksomhed. Ifølge den statistiske og finansielle Rapport for 1910 findes der i de 61 Staver i Utah og nærliggende Stater samt Canada 814 Skoler med 108,467 Elever i Alderen 4—20 Aar og 17,337 Lærere og Funktionærer. I Forældreklasserne er Medlemsantallet 22,524. Kassebeløbet ved foregaaende Aars Rapport og indsamlet i Aarets Løb var 30,746 Dollars; Udgifter 24,544 Dollars; Beholdning 6,202 Dollars. Desforuden er der 20 Missioner omkring i Verden med 423 Søndagsskoler, 16,510 Elever og 2,887 Lærere og Funktionærer; Kassebeløb ved Udgangen af forrige Aar og indsamlet i Aarets Løb 2,799 Dollars; Udgifter 1,543 Dollars; Beholdning 1,256 Dollars. Resultatet i Totalsummer i Zion og ude omkring i Missionerne bliver da som følger: 1,237 Skoler, 124,967 Elever, 20,064 Lærere og Funktionærer, Medlemmer i Forældreklasserne 22,524, Kassebeløb ved Udgangen af foregaaende Aar og indsamlet i Aarets Løb

33,545 Dollars; Udgifter 26,087 Dollars; Beholdning ved dette Aars Begyndelse 7,458 Dollars eller 27,594 Kroner.

Søndagsskolens Gjerning i vor Kirke omfattes med ualmindelig Interesse, og de bedste Mænd og Kvinder i vort Samfund anse det som en kjær Pligt at møde i Skolen paa Sabbatsmorgenen og yde deres Del til Børnenes og Ungdommens Oplysning ved at læse den hellige Skrift og ved at fremkalde lysende Exempler fra store og gode Mænds og Kvinders Liv og derved vække Lyst og Kjærlighed hos Børnene til at efterligne dem.

Kirkens Præsident, Joseph F. Smith, er selv General-Superintendent over Søndagsskolerne i den hele Verden, og hver af de 20,064 Lærere og Funktionærer ere villige og rede til at udføre enhver Instrux, han giver for at fremhjælpe Sagen. Den moralske Indflydelse er langtrækkende og uberegnelig, da en Familiaritet og et Kjendskab voxer op mellem alle Samfundsklasser, der bringer Tillid og Kjærlighed mellem Lærere og Elever og fra disse udvikler sig til Forældrene. Denne velsignede Aand virker tempererende igjennem det hele Samfund, og en Universal-Opfattelse af religiøse Doktriner gjør sig gjældende i alle Skoler, hvilket forhindrer de skadelige Følger af Konflikter, frembragte ved Meningsforskjel, uden at have nogen respekteret Autoritet, som endelig kan afgjøre Spørgsmaalet.

Vi ønske at opmuntre alle de Hellige i Skandinavien til at nære varm Interesse for vore Søndagsskoler overalt, hvor saadanne ere organiserede, og støtte dem saavel i Ord som i Handling.

Underviist i en Drøm.

Af Apostel Orson F. Whitney.

Orson F. Whitney, Historiker og Digter samt Medlem af de Tolv Apostles Quorum, blev i 1876 kaldet til at udføre en Mission til de østlige Stater. Ved Begyndelsen af sin Virksomhed i Pensylvanien blev han saa interesseret i literært Arbejde, at hans Missionsvirksomhed blev af underordnet Betydning for ham. Men i en mærkelig Drøm blev han mindet om sin Pligt, og denne Drøm gjorde et saa dybt Indtryk paa ham, at det har ansporet ham i hele hans efterfølgende Liv. Selv fortæller han i „Juvenile Instructer" Drømmen saaledes: „Det syntes mig, at jeg var i Gethsemane Have og var Vidne til Frelserens Lidelse. Jeg stod bag et Træ i Forgrunden, hvorfra jeg kunde se uden selv at blive set. Sammen med Peter, Jacob og Johannes kom Frelseren ind i Haven gjennem en lille Laage til højre for mig. Han stillede Apostlerne i en Gruppe og sagde, at de skulde bede. Derpaa gik han mere

til højre, men stadig foran mig, og knælede og bad. Ned ad hans Ansigt, som var vendt mod mig, strømmede Taarerne, medens han bad Faderen at lade Kalken gaa ham forbi, idet han sagde: „Ske ikke min Villie, men din". Da han havde endt sin Bøn, rejste han sig og gik over til Apostlerne, som i knælende Stilling vare faldne i en tung Søvn. Han vækkede dem varsomt og bebrejdede dem mildt, at de kunde sove. Atter bad han dem bede, og atter gik han over til sin tidligere Plads og bad, men da han kom tilbage, fandt han dem sovende som før. Dette gjentog sig tre Gange, og jeg kunde tydeligt kjende hans Ansigt, Form og Bevægelse. Han var betydelig højere end almindelige Mænd, og skjøndt ydmyg var han langt værdigere end nogen anden, jeg før havde set. Hans Aasyn lyste af Mildhed og Medlidenhed, selv da han irettesatte sine Disciple. Mit Hjerte droges hen til ham som aldrig før til noget Menneske eller nogen Ting; jeg elskede ham med hele min Sjæl. Jeg græd med ham, naar han græd, og følte den dybeste Medfølelse med ham.

Pludselig forandredes Situationen, men Omgivelserne bleve uforandrede. Istedet for før var det nu efter Korsfæstelsen. Frelseren stod med Apostlerne i en Gruppe til venstre og var ved at opfare til Himmelen; men da kunde jeg ikke udholde det længere; jeg styrtede frem fra Træet, kastede mig for hans Fødder, slyngede mine Arme om hans Knæ og tryglede ham om ogsaa at tage mig med sig. Med et Blik af usigelig Mildhed, som en Faders eller ældre Broders, løftede han mig op og omfavnede mig, og idet han rystede paa sit Hoved, sagde han venligt: „Nej, min Søn, disse kunne gaa med mig; thi de have fuldendt deres Arbejde; men du maa standse her og fuldende dit". Jeg holdt vedvarende fast ved ham, og jeg følte Berøringen saa virkelig, at jeg kunde mærke Varmen fra hans Bryst, ved hvilket jeg hvilede. Idet jeg skuede op i hans milde Ansigt, bad jeg paany: „Lov mig da, at jeg tilsidst maa komme til dig". Atter saa' han smilende paa mig med et Blik, som om han med Glæde vilde have tilstaaet mig min Bøn, hvis det havde været rigtigt at gjøre saa. Men han sagde: „Det vil alene bero paa dig selv". Da vaagnede jeg med en Hulken, og det var Morgen."

Smilet.

Af Henry Ward Beecher.

„Intet paa Jorden kan smile undtagen Mennesket. Støvsnugget kan kaste et reflekteret Lys; men hvad er Diamantens Lysglimmer sammenlignet med Øjets Ild og Tilfredshedens Smil? Blomsten kan ikke smile; dette yndige Trylleri raader end ikke den over. Det er alene Mennesket, der ejer dette Fortrin. Det er Kjærlighedens Farvespil, det er Munter-

hedens og Glædens Visir. Det er Lyset i Ansigtets Vindu, hvorved Hjertet meddeler, at det er hjemme og rede til at modtage Venner. Et Ansigt, som ikke kan smile, er ligesom en Knop, der ikke kan blomstre, men maa dø paa Stilken. Latter er Dag, og Alvor er Nat, medens Smilet er den søde Dæmring, som modificerer dem begge, og som derved bliver mere fortryllende end nogen af dem".

Dødsfald.

Søster Christine Hansen Mikkelsen afgik ved Døden den 15. Juli 1911 i Draper, Utah. Afdøde blev født i Sverige for 74 Aar siden, men kom i sin Barndom til Danmark og voxede op nær Hjørring. I 1861 blev hun gift med Peter Mikkelsen og blev Moder til 11 Børn. Hun og hendes Mand forenede sig med de Sidste-Dages Hellige i 1883 og emigrerede snart efter til Utah, hvor de en kort Tid levede i Salt Lake, men flyttede derefter til Draper, hvor de have levet siden. Begravelsen foregik fra Drapers Forsamlingshus, og Sørgegudstjenesten lededes af Biskop Søren Rasmussen. Alle Talerne dvælede ved den Hedengangnes exemplariske Levnet og store Værd i hendes Virkekreds. En af hendes Sønner, Fred. P. Mickelsen, er paa Mission i Aarhus Konference, hvor han indtager Stillingen som Forstander for Odense Gren.

Søster Olga Shaw, født Thor, afgik ved Døden af Tæring i Salt Lake City den 28. Juni efter længere Tids Sygeleje. Hun blev født den 6. August 1884 i Kjøbenhavn og emigrerede til Utah med sin Moder for 16 Aar siden. Hun blev gift med Harry Schaw for 5 Aar siden, men efterlader sig ingen Børn. Begravelsen fandt Sted fra Hjemmet, hvor Ældsterne J. P. Christiansen, H. P. Folkersen og Niels Henriksen talede rosende om Afdøde og trøstende Ord til hendes sørgende efterladte Mand og Forældre. Søster Olga var elsket af alle, som kjendte hende, paa Grund af hendes stille, bramfri Liv og venlige, sympatetiske Omgang, og hun døde i fuld Tro paa en herlig Opstandelse.

Indhold:

Udgivet og forlagt af Andrew Jenson, Korsgade 11, Kjøbenhavn N.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen).